

به نام خدا

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۰۴

شماره:

اطلاعیه مهم در خصوص نحوه اعمال اوراق اختیار فروش تبعی با هدف حمایت از سهام

به اطلاع سرمایه‌گذاران و فعالان محترم بازار سرمایه می‌رساند، فرآیند اعمال اوراق اختیار فروش تبعی که به منظور حمایت از سهام در بازار فرابورس ایران منتشر شده، به شرح زیر می‌باشد:

۱. مطابق با ماده ۲۴ دستورالعمل معاملات اوراق اختیار فروش تبعی در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب ۱۳۹۷/۰۶/۱۴: «اعمال اوراق اختیار فروش تبعی منوط به ارائه درخواست اعمال از سوی دارنده اوراق اختیار فروش تبعی از طریق کارگزار وی یا بورس مربوطه به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی مطابق با زمان بندی فرآیند اعمال و طبق فرمت و روبه اعلامی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در اطلاعیه عرضه می‌باشد. در صورت عدم ارائه درخواست از سوی دارنده اوراق در مهلت مقرر، اوراق اختیار فروش تبعی، اعمال نشده تلقی می‌شود و عرضه‌کننده مسئولیتی در خصوص عدم اعمال دارنده اوراق ندارد.»

لذا کارگزاران محترم می‌بایست درخواست‌های اعمال تجمیع شده مشتریان خود را در قالب یک فایل با فرمت اکسل و از طریق اتوماسیون اداری، در روز سررسید و حداکثر تا ساعت ۱۳ به معاونت نظارت بازار شرکت فرابورس ایران ارسال نمایند. قالب فایل اکسل یاد شده به شکل زیر می‌باشد.

نوع تسویه در خواستی	تعداد درخواست اعمال برای اوراق معتبر در اختیار	کد بورسی دارنده اوراق	نام و نام خانوادگی دارنده اوراق	نماد دارایی پایه
«اول نقدی بعد فیزیکی» یا «فیزیکی»				نماد معاملاتی سهام پایه

در این خصوص توجه به نکات ذیل ضروری است:

- فرآیند اعمال و تسویه تعهدات صرفاً در خصوص اوراق اختیار فروش تبعی دارای اعتبار انجام می‌گردد.

مطابق با ماده ۲۳ دستورالعمل، چنانچه مجموع تعداد اوراق اختیار فروش تبعی تحت مالکیت هر شخص، در فرآیند عرضه تا سررسید، از مجموع تعداد دارایی پایه تحت مالکیت وی و یا سقف خرید اعلامی در اطلاعیه عرضه برای هر کد در پایان هر روز بیشتر باشد، اوراق اختیار فروش تبعی مازاد، فاقد اعتبار می‌باشد.

بنابراین چنانچه تعداد درخواست اعمال اعلام شده بیشتر از تعداد اوراق اختیار فروش تبعی معتبر در اختیار باشد، درخواست مازاد فاقد اعتبار خواهد بود و اعمال تا سقف اوراق اختیار فروش تبعی معتبر صورت خواهد گرفت. از سوی دیگر چنانچه تعداد درخواست اعلامی از تعداد اوراق اختیار فروش تبعی معتبر در اختیار، کمتر باشد، اعمال به میزان درخواست اعلام شده قابل انجام خواهد بود. لذا مقتضی است، در اعلام تعداد درخواست مشتریان، کارگزاران محترم موارد فوق را مدنظر قرار دهند.

- نوع تسویه با توجه به اطلاعات دریافتی از کارگزاران محترم پس از جمع‌آوری اطلاعات و بررسی برای هر مشتری تعیین می‌گردد. ستون نوع تسویه در فایل اکسل ارسالی می‌تواند شامل دو گزینه باشد: «اول نقدی بعد فیزیکی» یا «فیزیکی». دارنده اوراق تبعی با انتخاب روش «اول نقدی بعد فیزیکی»، موافقت خود را با انجام تسویه نقدی اعلام نموده و در صورتی که عرضه‌کننده نیز با انجام تسویه نقدی موافقت نموده باشد تسویه به شکل نقدی انجام می‌شود. در صورت عدم موافقت عرضه‌کننده با انجام تسویه نقدی، تسویه به شکل فیزیکی انجام خواهد شد. همچنین در صورت درخواست تسویه فیزیکی توسط عرضه‌کننده، بدون در نظر گرفتن نوع تسویه درخواستی دارنده اوراق اختیار فروش تبعی، تسویه به شکل فیزیکی انجام خواهد شد.

- مطابق با ماده ۲۵ دستورالعمل: در صورت ارائه درخواست اعمال طی مهلت مقرر، حسب مورد اقدامات ذیل صورت می‌گیرد: در صورت تسویه نقدی: پرداخت مابه‌التفاوت آخرین قیمت اعمال اعلامی توسط فرابورس و قیمت مبنای دارایی پایه در سررسید به صورت نقدی، از سوی عرضه‌کننده به دارنده اوراق اختیار فروش تبعی؛ باید توجه داشت این تسویه تنها در صورتی انجام می‌شود که قیمت اعمال بالاتر از قیمت مبنای دارایی پایه در سررسید باشد. در این نوع تسویه، سهام پایه همچنان در کد دارنده اختیار فروش تبعی باقی خواهد ماند و انتقال سهام انجام نمی‌شود.

در صورت تسویه فیزیکی: انتقال دارایی پایه با آخرین قیمت اعمال اعلامی توسط فرابورس از دارنده اوراق اختیار فروش تبعی به عرضه‌کننده؛

تسویه به روش فیزیکی در صورت بالاتر بودن قیمت دارایی پایه از قیمت اعمال (در زبان بودن قرارداد) نیز قابل انجام است، لذا موجب زیان دارنده اوراق اختیار فروش تبعی خواهد شد که مقتضی است سرمایه‌گذاران و کارگزاران محترم در ارسال درخواست خود به این موضوع توجه نمایند.

- در صورت عدم ارائه درخواست اعمال از سوی دارنده اوراق و یا عدم ارسال درخواست اعمال مشتریان توسط کارگزار به شرکت فرابورس ایران در مهلت مقرر، اوراق اختیار فروش تبعی اعمال نشده تلقی می‌گردد.
- یادآور می‌گردد به مکاتباتی که به صورت موردی و جداگانه ارسال شود، ترتیب اثر نخواهد شد.

۲. مطابق با ماده ۳۱ دستورالعمل: در صورتی که در سررسید، نماد معاملاتی دارایی پایه متوقف باشد، اعمال اوراق اختیار فروش تبعی به روش زیر صورت می‌گیرد؛

الف: چنانچه تسویه تعهدات به صورت پرداخت ملبه التفاوت قیمت اعمال و قیمت مبنای دارایی پایه به صورت نقدی از سوی عرضه کننده به دارنده اوراق اختیار فروش تبعی باشد، تسویه براساس آخرین قیمت اعمال اعلامی فرابورس و آخرین قیمت مبنای دارایی پایه، انجام می شود .

ب: چنانچه تسویه تعهدات اوراق اختیار فروش تبعی به صورت انتقال دارایی پایه به قیمت اعمال از دارنده اوراق اختیار فروش تبعی به عرضه کننده باشد، براساس آخرین قیمت اعمال اعلامی توسط فرابورس، تسویه می شود.

۴. مطابق با ماده ۳۲ دستورالعمل: در صورتی که به دلیل توقیف و یا توثیق، امکان نقل و انتقال دارایی پایه در سررسید ممکن نباشد، اوراق اختیار فروش تبعی مربوطه غیرقابل اعمال بوده و مسئولیت این موضوع برعهده دارنده اوراق اختیار فروش تبعی مطابق با شرایط مقرر در فرم بیانیه ریسک می باشد .

جرایم عرضه کننده:

۵. مطابق با ماده ۲۶ دستورالعمل: در صورتی که عرضه کننده تعهدات خود را ایفا نکند، مشمول پرداخت خساراتی به شرح زیر می شود:

الف: برای آن دسته از دارندگان اوراق اختیار فروش تبعی که دارایی پایه اوراق را تا پایان جلسه معاملاتی روز سررسید در کد معاملاتی خود داشته اند، مبلغی مطابق با خسارات تعیین شده در اطلاعیه عرضه محاسبه شده و به دارنده اوراق اختیار فروش تبعی پرداخت می شود .

ب: به ازای روزهای تقویمی بین زمان سررسید تا زمان ایفای تعهدات عرضه کننده حسب مورد از محل واریز وجه به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی و یا تضامین، خسارتی به صورت روزانه و متناسب با تعداد دارایی پایه موجود در کد مالکیت آن دسته از دارندگان اوراق اختیار فروش تبعی که درخواست اعمال خود را طی مهلت مقرر ارسال کرده و دارایی پایه را در کد مالکیت خود داشته باشند، مطابق با خسارات تعیین شده در اطلاعیه عرضه محاسبه و به آنها پرداخت می شود .

۶. مطابق با ماده ۲۷ دستورالعمل: در صورتی که حداکثر تا پنج روز کاری پس از سررسید، عرضه کننده به طور کامل اقدام به تسویه تعهدات خود نکند، شرکت سپرده گذاری مرکزی موظف است از محل تضامین و وثائق اخذ شده نسبت به تسویه با آن دسته از دارندگان اوراق اختیار فروش تبعی که درخواست اعمال خود را طی مهلت مقرر ارسال کرده و دارایی پایه را در کد مالکیت خود داشته باشند، اقدام نماید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و آگاهی از شرایط اعمال و سایر نکات قابل توجه، به " دستورالعمل معاملات اوراق اختیار فروش تبعی در بورس

اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران " مصوب ۹۷/۰۶/۱۴ هیأت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار، مراجعه نمایند.

سپیده رستمی نیا

رییس اداره بازار مشتقات